

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Να σημειώσετε με Σ (σωστό) ή Λ (λάθος) στο τέλος των προτάσεων:

1. Η ελαστικότητα προσφοράς είναι μικρότερη στη μακροχρόνια περίοδο από ότι είναι στη βραχυχρόνια περίοδο.

Εξετάσεις 2001

2. Όταν μειώνεται η τιμή (*ceteris paribus*) ενός αγαθού, αυξάνεται η προσφερόμενη ποσότητά του.

Εξετάσεις 2003

3. Μία αύξηση στις τιμές των παραγωγικών συντελεστών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ενός αγαθού θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της προσφοράς του.

Εξετάσεις 2003

4. Η βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής ενός αγαθού μετατοπίζει την καμπύλη του συνολικού προϊόντος προς τα πάνω και την καμπύλη προσφοράς προς τα δεξιά.

Εξετάσεις 2004

5. Η αύξηση της τιμής ενός ή περισσότερων από τους συντελεστές που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ενός αγαθού έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της προσφοράς του αγαθού.

Εξετάσεις 2004

6. Η ελαστικότητα της προσφοράς ορίζεται ως ο λόγος της μεταβολής της προσφερόμενης ποσότητας προς τη μεταβολή της τιμής.

Εξετάσεις 2004

7. Η ελαστικότητα προσφοράς ενός αγαθού είναι μεγαλύτερη στη μακροχρόνια περίοδο από ότι στη βραχυχρόνια περίοδο.

Εξετάσεις 2002 και 2006

8. Το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους, που βρίσκεται πάνω από την καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους, αποτελεί τη βραχυχρόνια καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης.

Εξετάσεις 2004 και 2007

9. Αν υπάρχει μείωση των τιμών των παραγωγικών συντελεστών, τότε αυξάνεται το κόστος του αγαθού για κάθε επίπεδο παραγωγής.

Εξετάσεις 2007

10. Η μείωση των τιμών των παραγωγικών συντελεστών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ενός αγαθού αυξάνει την προσφορά του.

Εξετάσεις 2007

11. Η αύξηση των τιμών των παραγωγικών συντελεστών έχει ως συνέπεια τη μετατόπιση της καμπύλης προσφορά του αγαθού προς τα πάνω και αριστερά.

Εξετάσεις 2007

12. Ο σπουδαιότερος παράγοντας που προσδιορίζει το μέγεθος της ελαστικότητας της προσφοράς είναι ο χρόνος.

Εξετάσεις 2005 και 2008

13. Ο αριθμός των καταναλωτών είναι ένας από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της προσφοράς.

Εξετάσεις 2009

14. Καλές καιρικές συνθήκες για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων μειώνουν την προσφορά τους και μετατοπίζουν την καμπύλη προσφοράς προς τα πάνω και αριστερά.

Εξετάσεις 2009

15. Η ελαστικότητα της προσφοράς είναι μεγαλύτερη στη βραχυχρόνια περίοδο, αφού η επιχείρηση μπορεί να μεταβάλει όλους τους παραγωγικούς συντελεστές.

Εξετάσεις 2010

16. Το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του μέσου μεταβλητού κόστους που βρίσκεται πάνω από την καμπύλη του οριακού κόστους αποτελεί τη βραχυχρόνια καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης.

Εξετάσεις 2011

17. Η δυνατότητα της επιχείρησης να προσαρμόζει τα δεδομένα της είναι καλύτερη, όσο μεγαλύτερο είναι το χρονικό διάστημα προσαρμογής της παραγωγής και της προσφοράς της στις μεταβολές των τιμών.

Εξετάσεις 2011

18. Η Ο αριθμός των επιχειρήσεων, ως παράγοντας επηρεασμού της προσφοράς, αφορά αποκλειστικά την ατομική καμπύλη προσφοράς.

Εξετάσεις 2015

Να κυκλώσετε την απάντηση που πιστεύετε ότι ταιριάζει περισσότερο:

1. Σύμφωνα με το νόμο της προσφοράς, η αύξηση της τιμής (*ceteris paribus*) επιφέρει:

- a) Αύξηση της προσφοράς
- b) Μείωση στην προσφερόμενη ποσότητα
- c) Μείωση της προσφοράς
- d) Αύξηση στην προσφερόμενη ποσότητα

Εξετάσεις 2007

2. Η ελαστικότητα προσφοράς εξαρτάται από:

- a) Το εισόδημα των καταναλωτών
- b) Το χρονικό διάστημα προσαρμογής της επιχείρησης
- c) Τις τιμές των υποκατάστατων αγαθών
- d) Τις προτιμήσεις των καταναλωτών

Εξετάσεις 2008

3. Από τους παρακάτω προσδιοριστικούς παράγοντες της προσφοράς, αυτός που μετατοπίζει την καμπύλη προσφοράς προς τα δεξιά είναι:

- a) Η αύξηση των τιμών των παραγωγικών συντελεστών
- b) Η βελτίωση της τεχνολογίας
- c) Η μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων
- d) Οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες

Εξετάσεις 2010

4. Η βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής ενός αγαθού μετατοπίζει

- a) Την καμπύλη του συνολικού προϊόντος προς τα πάνω και την καμπύλη προσφοράς προς τα αριστερά
- b) Την καμπύλη του συνολικού προϊόντος προς τα πάνω και την καμπύλη προσφοράς προς τα δεξιά
- c) Την καμπύλη του συνολικού προϊόντος προς τα κάτω και την καμπύλη προσφοράς προς τα δεξιά
- d) Την καμπύλη του συνολικού προϊόντος προς τα κάτω και την καμπύλη προσφοράς προς τα αριστερά

Εξετάσεις 2014

5. Το σιτάρι χρησιμοποιείται για την παραγωγή του ψωμιού. Αν αυξηθεί η τιμή του σιταριού, ενώ οι υπόλοιποι παράγοντες παραμένουν σταθεροί (*ceteris paribus*), τότε:

- a) Θα αυξηθεί η προσφερόμενη ποσότητα του ψωμιού

- b) Θα μειωθεί η ζήτηση του ψωμιού
- c) Θα αυξηθεί η προσφορά του ψωμιού
- d) Θα μειωθεί η προσφορά του ψωμιού

Εξετάσεις 2017

6. Ο σπουδαιότερος προσδιοριστικός παράγοντας της ελαστικότητας προσφοράς είναι:

- a) Η τεχνολογία παραγωγής
- b) Το μέγεθος της επιχείρησης
- c) Ο χρόνος
- d) Οι καιρικές συνθήκες

Εξετάσεις 2017

Να αντιστοιχήσετε κατάλληλα τα δεδομένα της πρώτης με αυτά της δεύτερης στήλης (μία από τις προτάσεις της στήλης B περισσεύει):

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Αύξηση της αγοραίας ζήτησης	A) Δυσμενής μεταβολή των προτιμήσεων
2. Μείωση της αγοραίας προσφοράς	B) Μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων
3. Αύξηση της αγοραίας προσφοράς	Γ) Αύξηση του αριθμού των καταναλωτών
	Δ) Ευνοϊκές καιρικές συνθήκες

Εξετάσεις 2006

Ερωτήσεις

1. Να εξηγήσετε με τη βοήθεια διαγραμμάτων πώς μεταβάλλεται η καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης όταν η τεχνολογία παραγωγής: α) βελτιώνεται, β) χειροτερεύει.

Εξετάσεις 2002

2. Να περιγράψετε τον τρόπο με τον οποίο οι μεταβολές των βασικότερων προσδιοριστικών παραγόντων της προσφοράς ενός αγαθού, εκτός της τιμής, επιδρούν στην προσφορά του αγαθού από μία επιχείρηση.

Εξετάσεις 2004

3. Με τη βοήθεια του κατάλληλου διαγράμματος να εξηγήσετε πώς οι μεταβολές στις τιμές των παραγωγικών συντελεστών επηρεάζουν τη θέση της καμπύλης προσφοράς.

Εξετάσεις 2006

4. Να εξηγήσετε πώς μετατοπίζεται η καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης, όταν η τεχνολογία παραγωγής βελτιώνεται (δεν απαιτείται διάγραμμα).

Εξετάσεις 2007

5. Να εξηγήσετε πώς μετατοπίζεται η αγοραία καμπύλη προσφοράς όταν ο αριθμός των επιχειρήσεων αυξάνεται (δεν απαιτείται διάγραμμα).

Εξετάσεις 2008

6. Να περιγράψετε πώς μετατοπίζεται η καμπύλη προσφοράς, όταν αυξάνονται οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών (Δεν απαιτείται διάγραμμα).

Εξετάσεις 2009

7. Να περιγράψετε, κάνοντας και χρήση διαγράμματος, τον τρόπο με τον οποίο επιδρούν στην καμπύλη προσφοράς των αγαθών η μεταβολή στις τιμές των παραγωγικών συντελεστών, η τεχνολογία, οι καιρικές συνθήκες και ο αριθμός των επιχειρήσεων.

Εξετάσεις 2011

8. Να περιγράψετε, με τη βοήθεια διαγράμματος που θα σχεδιάσετε, τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζουν την προσφορά ενός αγαθού οι παρακάτω προσδιοριστικοί παράγοντες (*ceteris paribus*):

- α. Οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών
- β. Η τεχνολογία παραγωγής του
- γ. Οι καιρικές συνθήκες
- δ. Ο αριθμός των επιχειρήσεων.

Στην παραπάνω περιγραφή να χρησιμοποιηθεί το ίδιο διάγραμμα για όλες τις περιπτώσεις.

Εξετάσεις 2016

Ασκήσεις

1. Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά μία επιχείρηση η οποία λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο:

Συν.Προϊόν (Q)	0	1	2	3	4	5	6	7
Συν.Κόστος (TC)	100	160	200	250	340	450	580	730

Να κατασκευαστούν: α) η στήλη του μεταβλητού κόστους (VC), β) η στήλη του μέσου μεταβλητού κόστους (AVC), γ) η στήλη του οριακού κόστους (MC), δ) ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης.

Εξετάσεις 2001

2. Τα δεδομένα του επόμενου πίνακα αναφέρονται στην παραγωγή και στο κόστος μιας επιχείρησης:

Μονάδες εργασίας (L)	Συνολικό προϊόν (Q)	Μέσο προϊόν (AP)	Οριακό προϊόν (MP)	Μέσο μετα-βλητό κόστος (AVC)	Οριακό Κόστος (MC)
0	0	-	-	-	-
1			4		315
2		5		252	210
3	18	6	8	210	157,5
4	28	7		180	126
5	35		7	180	
6	39	6,5	4	193,8	315
7	42	6	3	210	420

A) Αφού αντιγράψετε τον παραπάνω πίνακα στο τετράδιό σας, να κάνετε τους σχετικούς υπολογισμούς και να συμπληρώσετε τα κενά του.

B) Με βάση τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα, μετά από ποια μονάδα εργασίας ισχύει ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης;

Γ) Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης.

Δ) Να υπολογίσετε το μεταβλητό κόστος, όταν η επιχείρηση παράγει 37 μονάδες προϊόντος.

Εξετάσεις 2002

3. Δίνεται η συνάρτηση προσφοράς μίας επιχείρησης $Q_s = -50 + 10P$. Λόγω βελτίωσης της τεχνολογίας μεταβάλλεται η προσφορά εκ μέρους της επιχείρησης κατά 20%.

A) Να προσδιοριστεί η νέα συνάρτηση προσφοράς.

B) Να γίνει γραφική απεικόνιση της νέας συνάρτησης προσφοράς.

Εξετάσεις 2005

4. Μία επιχείρηση που λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο, παρουσιάζει τα παρακάτω υποθετικά δεδομένα:

Q	0	10	20	30	40	50
TC	30	80	110	150	210	290

A) Να υπολογιστούν σε κάθε επίπεδο παραγωγής 1) το μεταβλητό κόστος, 2) το μέσο μεταβλητό κόστος, 3) το οριακό κόστος.

B) Να κατασκευαστεί ο πίνακας προσφοράς και να σχεδιαστεί η καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης.

Εξετάσεις 2006

5. Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αναφέρεται σε μία επιχείρηση, η οποία λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο:

Q	0	1	2	3	4	5
TC	120	200	252	318	424	570

Να κατασκευαστούν:

α) Η στήλη του μεταβλητού κόστους (VC), β) Η στήλη του μέσου μεταβλητού κόστους (AVC), γ) Η στήλη του οριακού κόστους (MC), δ) Ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης, ε) Η καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης.

Εξετάσεις 2007

6. Τα δεδομένα του παρακάτω πίνακα αναφέρονται σε μία επιχείρηση που λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο. Η εργασία (L) αποτελεί το μοναδικό μεταβλητό συντελεστή παραγωγής και η τιμή (αμοιβή) της είναι σταθερή.

L	Q	AP	MP	AVC	MC
0	0	-	-	-	-
1	20	20	20	75	75
2		25		60	50
3	90	30	40		
4			30	50	50
5	145	29	25	51,72	60

A) Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παραπάνω πίνακα και να συμπληρώσετε τα κενά του παρουσιάζοντας τους σχετικούς υπολογισμούς.

B) Να εξηγήσετε εάν ισχύει ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης και σε ποια ποσότητα του μεταβλητού συντελεστή «εργασία» φαίνεται η λειτουργία του και γιατί.

Γ) Να κατασκευαστεί ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης, καθώς και ο πίνακας αγοραίας προσφοράς, με δεδομένο ότι το αγαθό παράγεται από 40 όμοιες επιχειρήσεις.

Δ) Να βρεθεί η αγοραία συνάρτηση προσφοράς, με δεδομένο ότι αυτή είναι γραμμική.

Ε) Χρησιμοποιώντας την αγοραία συνάρτηση προσφοράς, να βρείτε την ελαστικότητα προσφοράς του αγαθού, όταν η τιμή του αυξάνεται από 52 χρηματικές μονάδες σε 55 χρηματικές μονάδες.

Εξετάσεις 2009

7. Τα πιο κάτω δεδομένα αφορούν μια επιχείρηση, η οποία λειτουργεί σε βραχυχρόνια περίοδο.

Αριθμός Εργατών (L)	Συνολικό Προϊόν (Q)	Μέσο Προϊόν (AP)	Οριακό Προϊόν (MP)
1	20		
2			30
3	90	30	
4	120		30
5		28	
6	150		

A) Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παραπάνω πίνακα και να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα, παρουσιάζοντας τους σχετικούς υπολογισμούς.

B) Εάν το κόστος των πρώτων υλών που απαιτούνται για κάθε μονάδα παραγωγής είναι 20 χρηματικές μονάδες (σταθερό) και η αμοιβή κάθε εργάτη είναι σταθερή και ίση με 1000 χρηματικές μονάδες, να βρείτε το μεταβλητό κόστος (VC), το μέσο μεταβλητό κόστος (AVC) (μονάδες 3) και το οριακό κόστος (MC). Να κατασκευασθεί ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης.

Στους υπολογισμούς σας να διατηρήσετε μέχρι ένα δεκαδικό ψηφίο.

Εξετάσεις (εσπερινών) 2013

8. Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά την παραγωγή και το κόστος παραγωγής μιας επιχείρησης στη βραχυχρόνια περίοδο λειτουργίας της (δεν απαιτείται η αντιγραφή του πίνακα στο τετράδιό σας):

Προϊόν (Q)	Μεταβλητό κόστος (VC)	Μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)	Οριακό κόστος (MC)
0	0	-	-
20	200	10	10
60	480	8	7
150	750	5	3
180	900	5	5
200	1200	6	15
210	1500	7,15	30

A) Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης.

B) Να υπολογίσετε διαδοχικά την ελαστικότητα της προσφοράς καθώς αυξάνεται η τιμή. Να χαρακτηρίσετε την προσφορά με βάση την τιμή της ελαστικότητας (δεν απαιτείται η μετατροπή των κλασμάτων σε δεκαδικούς αριθμούς).

Γ) Επιπλέον των δεδομένων του παραπάνω πίνακα, η επιχείρηση, κατά την ίδια χρονική περίοδο, δαπανά για ενοίκιο 150 χρηματικές μονάδες και για ασφάλιστρα 50 χρηματικές μονάδες. Όταν η επιχείρηση παράγει 200 μονάδες προϊόντος, να υπολογίσετε: α. το μέσο συνολικό κόστος (ATC), β. το μέσο σταθερό κόστος (AFC).

Δ) Αν η επιχείρηση παράγει 210 μονάδες προϊόντος και θέλει να μειώσει το κόστος της κατά 420 χρηματικές μονάδες, να υπολογίσετε πόσες μονάδες πρέπει να μειώσει το παραγόμενο προϊόν της.

Εξετάσεις 2015